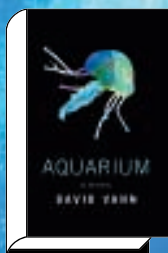

RECENSIE
DE VREDIGE WERELD VAN EEN AQUARIUM

David Vann

Aquarium

★★★★★

Vertaald uit het Engels door Arjaan en Thijs van Nimwegen. Bezige Bij; 265 pagina's; € 18,90.

FICTIE **Verontrustende ontmoetingen van een oude man en een 12-jarig meisje**

Hoe komt het toch dat we juist die mensen kwetsen van wie we het meest houden? Dat is een van de rode draden die door het werk van David Vann lopen. In al zijn werk lezen we over heftige confrontaties tussen naaste familieleden, onvermijdelijk culminerend in dood en verderf. Een en ander speelt zich af in een nadrukkelijk landelijke omgeving, waar de natuur voortdurend een sfeer van dreiging oproept.

Bij de verschijning van zijn vorige roman, *Goat Mountain*, kondigde Vann aan dat dit het laatste boek was waarbij hij zich had laten inspireren door zijn gewelddadige, door moorden en zelfmoorden geteisterde familiegeschiedenis. Inderdaad lijkt het zojuist verschenen *Aquarium* uit een ander vaatje te tappen.

Hoofdpersoon is de 12-jarige Caitlin, die elke dag na school een aantal uren doorbrengt in een aquarium, ergens in haar woonplaats Seattle, totdat haar moeder haar na het werk komt ophalen. Caitlins moeder, Sheri, maakt lange dagen als ongeschoolde arbeider in de containerhavens van Seattle. De twee wonen in een sjoefle flat in een ongunstige buurt. Een vader/echtgenoot is afwezig.

De vredige wereld van het aquarium lijkt in alle opzichten het tegendeel van de dreigende natuur uit Vanns andere boeken. Toch gaat bij menige lezer een waar-

schuwingslampje branden als Caitlin er een oude man ontmoet, die haar fascinatie voor zeedieren blijkt te delen en bovendien buitengewoon vriendelijk voor haar is. Vooral wanneer de ontmoetingen een dagelijkse aangelegenheid worden en de twee vriendschap sluiten. Wat moet deze oude vent van dit meisje?

Dat is ook precies wat Sheri denkt als Caitlin haar van de man vertelt. De waarschuwde politie organiseert een

David Vann verlaat het pad van de treurige familiegeschiedenissen en moet daar zelf ook nog aan wennen

soort val waarbij Caitlin als lokaas dient. Maar als de val dichtklapt, blijkt de oude man Caitlins grootvader te zijn, die al negentien jaar geen contact heeft met zijn dochter Sheri.

Van een opluchting is echter totaal geen sprake. Daarvoor is de haat die Sheri jegens haar vader koestert te groot. De reden wordt snel duidelijk: Bob, zoals hij heet, heeft zijn gezin destijds in de steek gelaten toen duidelijk werd dat zijn

vrouw aan ongeneeslijke kanker leed. De veertienjarige Sheri moest jarenlang voor haar aftakelende moeder zorgen, kon daardoor niet naar school en leidt als gevolg daarvan thans een marginaal bestaan.

Wat Sheri betreft is haar vader een schurk die ten koste van alles uit het leven van haar en haar dochter moet wegblijven. Maar Caitlin is helemaal verrukt dat ze familie blijkt te hebben en heeft bovendien in korte tijd een hechte band met haar opa opgebouwd. Bob wordt gekweld door spijt en wil er alles aan doen zijn verwerpelijke verleden enigszins goed te maken.

Wanneer deze situatie culmineert in een keiharde confrontatie tussen moeder en dochter, zijn we weer even terug in vintage David Vann country. Gaat dit dezelfde kant op als de clash tussen moeder en zoon in *Aarde*?

Het onderhuids gistende geweld dat zich in deze roman langzaam maar zeker een weg naar de oppervlakte boort is weliswaar van een andere aard dan in Vanns eerdere romans, maar van een vergelijkbare hevigheid. De wijze waarop hij poogt de geest uiteindelijk weer in de fles te krijgen – nieuw terrein voor Vann – vertoont sporen van onwennigheid. Maar dat Vann het literaire avontuur blijft zoeken, geeft vertrouwen in zijn schrijverschap.

Hans Bouman